

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตไก่พื้นเมืองในจังหวัดอุดรธานี

ชื่อผู้เขียน นายพนม มีศิริพันธุ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ กฤษิน	ศรีมงคล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ คุณฤๅ	ณ ลำปาง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุชน	ตั้งทวีวัฒน์	กรรมการ
อาจารย์ รุ่งไพพรรณ	อภิชาติพงษ์ชัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตไก่พื้นเมือง ในจังหวัดอุดรธานี ศึกษาหาความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม รูปแบบการผลิต และรูปแบบการจำหน่าย กับศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตไก่พื้นเมือง และศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตไก่พื้นเมือง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ เกษตรกรผู้ผลิตไก่พื้นเมืองจำนวน 102 ราย ที่มีแม่ไก่พื้นเมืองตั้งแต่ 10 ตัวขึ้นไป การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามโดยการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ ไค-สแควร์ (χ^2)

จากการศึกษาศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตไก่พื้นเมือง โดยพิจารณาจากรายได้สุทธิ พบว่าการผลิตไก่พื้นเมืองมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 2,120.49 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้สุทธิสูงสุด 10,500 บาท และต่ำสุด 100 บาท

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตไก่พื้นเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 คือ จำนวนไก่ที่เกษตรกรเลี้ยง การคัดเลือกพันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมือง และการสุขภาพและการป้องกันโรค ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตไก่พื้นเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 คือ เพศ ระดับการศึกษา รายได้การเกษตรต่อปี การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตไก่พื้นเมืองจาก โทรทัศน์และนิตยสารการเกษตร และรูปแบบการผลิตไก่พื้นเมือง

ปัญหา และอุปสรรค ในการผลิตไก่พื้นเมืองของเกษตรกร คือ การขาดความรู้ในด้านการคัดเลือกพันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมือง อาหารและการให้วิตามินละลายน้ำ การสุขภาพและการป้องกันโรค ราคาไก่พื้นเมืองตกต่ำในช่วงฤดูฝน

แนวทางในการเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตไก่พื้นเมือง คือ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการฝึกอบรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง โดยให้ความรู้ทางวิชาการ การฝึกปฏิบัติอย่างถูกต้องและเหมาะสม ในด้านการคัดเลือกพันธุ์ และการปรับปรุงพันธุ์ การให้อาหารและวิตามินละลายน้ำ การสุขภาพและการป้องกันโรค รวมทั้งการจัดทำเอกสารเผยแพร่ ที่เป็นคู่มือสำหรับเกษตรกรที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติในท้องถิ่นของตนเองได้

Independent Study Title	Farmer's Potential on Native Chicken Production, Uttaradit Province		
Author	Mr. Panom Meesiripan		
M.S.(Agriculture)	Agricultural Extension		
Examining Committee	Assoc. Prof. Katin	Srimongkol	Chairman
	Assoc. Prof. Dusadee	Nalampang	Member
	Assoc. Prof. Dr. Suchon	Tangtaweewipat	Member
	Lecturer Rampaipan	Apichatpongchai	Member

Abstract

The objectives of this study aimed to study the potential of farmers on native chicken production in Uttaradit Province. The relationship between personal characteristic , social economic, pattern of producing and selling and potential on production was investigated. Problems and suggestion of farmers on native chicken production were also explored.

Population studied was 102 farmers who raised at least 10 hens. Data were obtained by interviewing with questionnaires and analysed by using percentage, means, standard deviation and Chi – Square Test.

The factor which determined potential of farmers on native chicken production was the net income with the average of 2120.49 baht, with the maximum value of 10,500 bath and minimum value of 100 bath.

From hypothesis testing, factors influenced potential of farmers on native chicken with the significance at 0.01 level were the number of chicken, selection and improvement on native chicken, sanitation and prevention. Factors influenced potential of farmers on native chicken with the significance at 0.05 level were gender, education level, income per annum, receiving television programme and magazine on native chicken, and pattern of producing native chicken.

Some problems and suggestions emerged by farmers were lack of knowledge on selection and improvement of good variety, feed and feed supplement as well as good sanitation. Low price of chicken in rainy season was also mentioned.

To increase farmers' potential on native chicken production, farmers should select good variety of native chicken suggested by officials. Agencies concerned should create appropriate media for selection and improvement on native chicken, feed and feed supplement. Furthermore, good sanitation should be encouraged. Finally, simple manual on native chicken production should be extended and could be locally practised.